

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sancti Agobardi Archiepiscopi Lvgdvnensis Opera

Sancti Agobardi Archiepiscopi Lvgdvnensis Opervm ...

Agobardus <Lugdunensis>

Parisiis, 1666

Ad Epistolam Ad Bartholomaevm Episcopvm Narbonensem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14657

AD EPISTOLAM

AD BARTHOLOMÆVM
EPISCOPVM NARBONENSEM.

CAP. I.

BARTHOLOMÆO EPISCOPO] Narbonensi post Nibridium. Interfuit autem Concilio apud Tolosam habito anno DCCCXXXVIII. unâ cum Nothone Arelatensi Archiepiscopo, & Agiulfo Bituricensi. Tum circa annum DCCCXXXIV. subscripsit Privilegio Aldrici Senonensis Archiepiscopi pro monasterio sancti Remigij Senonensis, quod extat in Tomo II. Spicilegij Domni Lucae Dacherij. Postea quum Lotharius Aug. adversus Ludovicum patrem rebellaret, Bartholomæus Lotharij partes fovit; abeun-
tæque Lothario in Italiam anno DCCCXXXV. Bartholomæus, relicta contra sacras regulas sede sua, eum comitatus est, ut Flodoardus tradit lib. II. cap. XX. Historiæ Remensis. Mansit ergo Bartholomæus in Italia usque ad annum DCCCXLIV. Tum verò quum Ludovicus Lotharij filius Romam pergeret, mandata patris ad Pontificem Proceresque Romanos perlaturus de ordinationibus Pontificum Romanorum, illuc quoque Ludovicum comitatus est. Et cum is unctus fuisset in Regem Langobardorum, Bartholomæus arrepta hac occasione Sergium I. Pontificem oravit unâ cum Eb-
bone Remensi *ut eos reconciliare ac Pallium eis tribuere dignaretur. Quos etiam idem Presul nec communionem inter Clericos dignos esse suscipere dicebat, sed inter communem populum communicandi licentiam tantummodo haberent.* Ita enim docet auctor Gestorum Pontificalium ab Hincmaro laudatus in capite XXXVI. posterioris operis adversus Gothescalcum pag. 326. Itaque dejecto Bartholomæo, Berarius in ejus locum successus est: quem Narbone sedisse reperio an. DCCCXLIV. XII. Kal. Julij in Præcepto Karoli Calvi Regis eo die dato pro Ecclesia Narbonensi, cujus partem edidit Ca-

tellus, sed quod nos habemus integrum ex authentico descriptum. Ceterum libri sive epistolæ istius ad Bartholomæum Narbonensem Episcopum meminit Amulo Lugdunensis in epistola ad Theoboldum Lingonensem.

HILDIGISVS] Hinc constat hunc Hildigisum fuisse ex clero Lugdunensi. Et haud dubiè Presbyter erat, cum post illum nominetur Florus, qui Diaconus tantum fuit.

FLORVS] Diaconus Ecclesiæ Lugdunensis, vir, quantum ferebat illa ætas, eruditissimus, editis etiam lucubrationibus clarus. de quibus diximus in Notis ad Lupum Ferrariensem. Extat autem libellus ejusdem Flori de electionibus Episcoporum, qui à Massono editus est ad calcem operum Agobardi, quemque nos eam ipsam ob causam prodire volumus cum eisdem operibus.

QVIDAM VENERANDVS FRATER] Episcopus nimirum Vcticensis in prima Narbonensi, ut ego quidem arbitror. Sedebat autem tum apud Vcticiam Elefantus, ut patet ex Manuali Duodenæ.

IN QVADAM ECCLESIA] in civitate Vcticensi sita, ut constat ex epistola Amulonis ad Theoboldum.

FIRMINI] Vcticensis Episcopi, qui an. D XL & D LV. in ea cathedra sedit, cujusque meminit Arator Subdiaconus in epistola ad Parthenium à Sirmondo edita post Notas ad Ennodium. Habemus porro nos vitam ejus, à viris eruditis laudatam, nondum tamen editam, quam olim Tolosæ descripsimus ex pervetusto codice MS. Collegij Fuxensis.

CAP. XII.

MELIVS ENIM FACERENT] Videtur damnare eos qui donarijs illustrant memorias martyrum, dum ait eos melius facturos, si sua pauperibus & hospitibus erogarent. Hi enim sunt viua Christi templa. Neque tamen arbitror hinc sumpsisse Erasmus, cum in Colloquio de peregrinatione religionis ergò ait quam plurimos invisere quidem divorum templa, sed nihil aut quàm minimum donare, *dictitantes eam pecuniam rectius collocari in egenos*. Sanè subveniendum est necessitati pauperum, quis negat? sed tamen interim negligenda non est domus Dei; uti diximus ad librum

v. Salvia de gubernatione Dei. Vide porrò antidotum Erasmi in Epitaphium Paulæ ab Hieronymo conscriptum, & Launoium in cap. v. i. libri de cura Ecclesiæ pro miseris & pauperibus.

HOSPITIBVS] Hospitalitas magno tum in usu erat apud Ecclesiam. Lib. i. Capitular. cap. lxxv. *Et hoc nobis competens & venerabile videtur, ut hospites, peregrini, & pauperes susceptiones regulares & canonicas per loca diversa habeant.* Vide capitula Karoli Calvi Tit. vi. cap. xl. & Tit. xxiii. cap. x. Lupum Ferrariensem ep. xi. xlii. xlv. l v. lxxi. Ionam Aurelianensem in lib. ii. de institutione laicali cap. xxix. & alios. Hospitalitatis porrò encomium enarrat Hildebertus in pluribus epistolis. Vide Launoium in capite viii. libri mox laudati.

VNGENDI OLEO] eo nimirum quo ardebant lampades ad sepulcra martyrum appensæ. Nam multa miracula per huiusmodi oleum fieri consuevisse ex Augustino, Theodoro, & alijs adnotat Baronius ad annum Christi l v. Adferam tantum locum Augustini ex cap. viii. libri xxii. de civitate Dei: *Rursum ibidem apud nos Irenæi cuiusdam collectarij filius, aegritudine extinctus est. Cùmque corpus jaceret exanime, atque alijs gementibus & plangentibus exequia pararentur, amicorum ejus quidam inter aliorum consolantium verba suggestit ut ejusdem martyris (Stephani) oleo corpus perungeretur. Factum est, & revixit.*

NEC PAUPERIBVS SVCCVRRITVR] Existimabat ergo Agobardus, oblationes quæ fiunt ad memorias martyrum, rem esse pauperum, neque inventas esse ad alendam præpositorum avaritiam, aut luxum, vel ad vitam commodiùs transeundam. itaque eas oblationes esse convertendas in solatium pauperum. alioqui enim pessimum esse earum usum. At hodie quotus quisque tandem est eorum qui ad aras sanctorum sedent, cui persuasum non sit nihil ex oblationibus decidere debere pauperibus, quique pro donarijs illis conservandis non laboret tanquam pro aris & focus? Denique plurima loca sunt, incluta certè per indigenas advenasque, quibus non alius certior aut luculentior fundus est, quam qui ex oblationibus provenit. Et laudo istorum pietatem. Sed valde optandum esset ut aliquam

78 STEPHANI BALVZII
erga pauperes caritatem haberent in quibus colligenda-
rum oblationum cura committitur, nec eas tantum al-
ornanda templa mortua converterent.

AD EPISTOLAM

AD MATFREDVM.

MATFREDO] Vel ex solo istius epistolæ titulo
patet virum fuisse magnæ dignationis & auctori-
tatis in Palatio Ludovici Pij. Nam & Ludovicus ipse
eum vocat virum illustrem in Præcepto pro monaste-
rio Gratæ in S. diocesi Vrgellensi, cuius partem aliquam
anno superiore edidimus in Notis ad epistolam xxx.
Lupi Ferrariensis. Sic ergo ait Imperator: *Matfredus
Comas vir inluster adiens serenitatem cûlminis nostri*.
Ac Comitem quidem Aurelianensem fuisse constat ex
Adrevaldo Floriacensi lib. 1. cap. xx. de miraculis S.
Benedicti, & ex vita Ludovici Pij ad an. dcccxxx.
Illo itaque tempore Jonas Episcopus Aurelianensis ad
eum misit libros tres de institutione laicali, qui à Do-
mo Luca Dacherio editi sunt in tomo primo Spicilegij,
cùm antea editi fuissent Duaci anno m. dc. xlv. ex
veteri codice MS. Sancti Amandi in Pabula, cura D.
Ildephonsi Goetghebueri Bibliothecarij ejusdem mo-
nasterij. Anno dein. dcccxxx. (ut in capite
trigesimo sexto narrat Theganus) cum Pippino Aquitaniae Rege, ac proceribus Palatij, conspiravit adver-
sus Ludovicum Pium, quem de regno expellere vo-
lebant. Sed huic pessimo facinori obstitit Ludovici fi-
lius Ludovicus. Rursum in partes Lotharij cum ceteris
perduellibus transfessus est anno dcccxxxv. et
eumque fugientem in Italiam secutus, illic obiit anno
dcccxxxv. ut tradit auctor vitæ Ludovici Pij. Vi-
de Sirmondum in Notis ad Theodulfum pag. 301.

MINISTRVM IMP. ET IMPERII] id est,
Ministrum Palatij & Regni. Ministrum Palatij; quia
non discedebat à latere Principis, principemque locum
apud eum obtinebat, secretorum ejus particeps & con-
siliorum. Ministrum Imperij sive Regni; quia præter